

80-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ

Академик Благовест Сендов е роден на 8 февруари 1932 г. в Асеновград. Завършва средно образование в родния си град през 1949 г., а висше по математика – в Софийски университет през 1956 г. Специализира изчислителна математика в Московския държавен университет през учебната 1960/1961 г. и 6 месеца в Лондонския Империял Колидж през 1968 г. Той защитава кандидатска дисертация през 1964 г. в Софийски университет след самостоятелна подготовка, както и докторска дисертация през 1967 г. в Математическия институт на Академията на науките на СССР. През 1963 г. е избран за доцент, през 1968 г. за професор, през 1974 г. за член-коресподент, а от 1981 г. е академик. Академик Сендов е заемал следните длъжности: в периода 1949–1952 г. е бил работник в чистотата, през 1957–1958 г. е учителствал в с. Бобошево и гр. Елин Пелин, в периода 1958–1961 г. е асистент при катедрата по Висша алгебра на Софийски университет, през 1961 г. става старши асистент към катедрата по Висш анализ по щата на Изчислителния център на БАН, в периода 1963–1968 г. е доцент по изчислителна математика, от 1968 г. е професор към новооткритата катедра по изчислителна математика, в периода 1967–1970 г. е

зам. директор на Математическия институт с Изчислителен център към БАН, през 1970–1973 г. е декан на Математическия факултет (сега Факултет по математика и информатика) към Софийски университет и зам. директор на Единния център по математика и механика, в продължение на шест години в периода 1973–1979 г. е ректор на Софийски университет, през 1976 г. е избран за народен представител, от 1978 г. е председател на Специализирания научен съвет по математика, през 1980 г. става зам. председател и главен научен секретар на БАН, председател на БАН е от 1988 г. до 1991 г., директор на Института по паралелно смятане при БАН е в периода 1992–1994 г., Председател на Народното събрание е през 1995–1997 г., Зам. председател на Народното събрание в периода 1997–2003 г., Посланик на България в Япония през 2003–2009 г., сътрудник в Института по информационни и телекомуникационни технологии от 2010 г.

През 1980 г. академик Сендов започва да се занимава активно с теорията на апроксимациите и с приложенията на една неизползвана дотогава метрика – т. нар. Хаусдорфово разстояние. В един цикъл от негови и на учениците му работи той създава едно ново направление в тази теория – Хаусдорфовите апроксимации. Измежду получените от академик Сендов резултати са: намиране на универсална оценка за най-добрите Хаусдорфови приближения с полиноми и точната константа в тази оценка; редица теореми за Хаусдорфови приближения на отделни класове от функции и криви в равнината; Хаусдорфови приближения с линейни оператори и др. Той успява да докаже, че от общите оценки на Хаусдорфовите приближения следват редица класически резултати, като например теоремата на Джексън. Главната част от изследванията на академик Сендов по Хаусдорфови апроксимации са събрани в монографията: Сендов, Бл. (1979). *Хаусдорфови приближения*. София: Изд. “М. Дринов” при БАН, преработена и издадена на английски език: Sendov, Bl. (1990). *Hausdorff approximations*. Kluwer Acad. Publ. Той има също публикации по теория на графите, теория на програмирането, числените методи, компютърните науки, математическото моделиране в биологията, компютърната геометрия, образованието и др. Автор е на повече от 200 научни публикации, 7 монографии и над 30 учебника. Общият му брой цитати съгласно scholar.google.com е 988, има среден индекс на цитиране 7,7 и индекс на Хирш 15.

Съвсем наскоро академик Сендов успя да разреши задача със 108-годишна история, която е свързана с алгебрични полиноми и води началото си от българския математик академик Любомир Чакалов (1886–1963). За своето откритие той получи званието “доктор хонорис кауза” на Пловдивския университет “Паисий Хилендарски”. Още през 1969 г. заедно с академик Румен Цанев е удостоен с Димитровска награда за наука за създаването и експериментирането на математически модели в биологията. Носител е и на престижната награда за

високи научни постижения в областта на математиката на името на академик Никола Обрешков.

Освен с научните си изяви, академик Благовест Сендов е известен и с образователния експеримент “Проблемна група по образованието” (т. нар. ПГО), наричан разговорно *Сендовска система*, който инициира докато е ректор на Софийски университет. ПГО е образователна система, въведена експериментално в 30 училища след решение на пленум по образованието през 1979 г. Тя предлага нови методи на обучение, както и промяна в учебното съдържание по класове. Учебниците са големи и илюстрирани от известния художник и аниматор Доньо Донеv. Част от изучаваните предмети от масовата образователната система са обединени, например предметът “Природа“ обединява изучаването на биология, химия, физика и география, а “Чета, пища, смятам“ – математика, български език и литература. От пети клас се учи програмиране, като за целта се използва популярният за образователни нужди език Лого. Обучението се провежда целодневно. До V клас учениците не са писмено оценявани и в някои класове започват обучение си на 6-годишна възраст. Част от разработките на ПГО са актуални и днес.

Академик Сендов е бил Президент и Вице-президент на Международната Асоциация на Университетите (IAU) в периода 1980–1985 г. Той е Почетен Президент на IAU от 1985 г. Бил е Президент на Международната Федерация по обработка на информацията (IFIP) в периода 1989–1992 г. и Почетен Президент на IFIP от 1992 г. Академик Сендов е Чуждестранен член на: Академия на науките на Украйна, на Академия на науките на Сърбия, на JPSP – Япония и др. Той е “почетен доктор” на Московския държавен университет. Освен на Пловдивския университет академик Сендов е “доктор хонорис кауза” и на Югозападен университет “Н. Рилски”. Той е носител на орден “Стара планина” – първа степен, на два ордена “Народна Република България”, на френските “Академични палми”, на мексиканския орден “Мексикански орел”, на ордена на “Изгряващото слънце” с лента – връчен му от Императора на Япония по случай края на мандата му като Посланик в Токио и за заслугите му за развитието на българо-японските отношения.

И днес академик Благовест Сендов се занимава ежедневно с математика, а обществената му дейност продължава да е активна. Да му честитим юбилей и да му пожелаем още дълги години здраве и творчески успехи!

Проф. Сава Гроздев